

Møde med Danmarks Naturfredningsforening (DN) i forbindelse med høringssvar vedrørende udarbejdelse af nye regulativer for vandløbene i oplandet til Lerkenfeld Å og Stistrup Møllebæk.

Til mødet var Svend Dahl og Sten Søndergaard fra DN og Per F. Madsen, Henrik G. Hansen, Flemming Andersen og Jette Jensen fra Vesthimmerlands Kommune.

Dagsorden for mødet:

1. Kort opdatering af tidligere oplæg om regulativer v. Per Madsen
2. Generelle bemærkninger fra DN
3. Specifikke bemærkninger fra DN
4. Det videre forløb
5. Evt.

Ad 1

Per har ved et tidligere møde indledt med et oplæg om revision af vandløbsregulativer, herunder lovgivningen, miljømål og tilstanden af vandløbene, valg af regulativtype, grødeskæringsmetoder m.m. Per Madsen beskrev nærmere grødeskæringsmetoderne der bruges i Vesthimmerlands Kommunes regulativer. En enkelt metode bruges mest for at sikre afvanding, mens andre metoder sigter mere på både at sikre miljø i vandløbet og sikre afvanding.

Ad 2

Indledningsvis fortalte DN, at de var betænkelige ved de første udkast til nye regulativer, der blev sendt i høring. DN har nu haft yderligere 19 regulativforslag i høring. DN roser kommunen for, at vi har foretaget en god afvejning af hensyn til afvanding og miljø i vandløbet. Opfordrer kommunen til at stå fast ved den linje.

DN havde bemærkning om, at der i afsnit 9.2.1 bruges en formulering med "de fastlagte skæringsbredder". "Fastlagte" har for DN en negativ signalværdi og ordet foreslås ændret til "skemalagte".

Der blev stillet spørgsmål til mandskabet der vedligeholder vandløbene. I regulativerne og i udbudsmaterialet er der stillet krav om, at de personer, der arbejder med vedligeholdelse, skal være uddannet til det – igennem et såkaldt å-mandskursus.

DN roser kommunen for, at anvende teoretisk skikkelse i regulativerne. Kommunen gør opmærksom på, at der kommer enkelte regulativer, hvor geometrisk skikkelse anvendes. Det er i vandløb uden et fastlagt miljømål med alene afvandingsmæssige interesse.

Vandingssteder:

DN ønsker, at kommunen er mere restriktive, så det er muligt at regulere uhensigtsmæssige vandingssteder. Fx at der stilles krav om fast bund ved mulepumpe i § 3 eng. DN ønsker at regulativet giver mulighed for at udstede påbud.

Efter kommunens opfattelse giver vandløbsloven og miljøbeskyttelsesloven de muligheder som er nødvendig for at håndhæve en uhensigtsmæssighed ved vandingssteder. Kommunen oplyste at vi anbefaler mulepumpe og vindpumpe ifm. vandingssteder og hvis der søges om et egentligt vandingssted, så stilles der i de nye regulativer som noget nyt vilkår om indretning af vandingsstedet.

Såfremt DN kender til strækninger med problemer, så vil vi gerne have det at vide.

Kantskæring:

DN oplyste at de invasive arter Japansk pileurt og kæmpepileurt desværre er i hastig fremgang. Kommunen oplyste, at der er ingen indsatsplan eller lovgivning, der berettiger, at vi kan kræve dem fjernet. De vil derfor blive indskrevet i regulativet som, at de kan fjernes (og ikke skal).

Kommunen oplyste yderligere at der findes lovgivning og en indsatsplan til fjernelse af Bjørneklo.

Kommunen registrerer løbende de steder, hvor der observeres invasive arter – Kommunen opfordrede DN til at tage emnet op på Grønt Råd og dermed kan der evt. prioriteres midler til bekæmpelse af dem.

DN er imod kantskæring og ønsker at der står, at der kun kantskæres efter behov.

Kommunen oplyste at i forslag til nye regulativer har vi tilpasset kantskæringen, så det er tilpasset både miljø og afvanding. I forbindelse med sommergrødeskæringen skæres der som udgangspunkt ikke kant. Nedfald af stivstængede urter (dueurt nælde mm.) giver dog problemer med sandaflejring, hvis der ikke sker en kantskæring. I forbindelse med efterårsgrødeskæringen er terminerne udskudt til senest 15. november for at skære kantvegetationen så sent som muligt, så stivstængede urter er afblomstret. Herved sikres også "vinterafstrømningen" når grøden skæres sent.

Kantskæring i båd vandløb: her anvendes Aalborg metoden, dvs. til fast bund og der tages hensyn til gode planter i strømrøden. Herved begynder vandløbet at slynge sig. Kanten skæres ved hver skæring, men kun i ydersving, så den naturlige erosion fremmes, hvor sandet så aflejres i indersvingene.

DN gør opmærksom på, at de har sparsom med resurser og derfor er nogle af bemærkningerne generelle og ikke specifikke for de enkelte regulativer. Bl.a. arbejder DN for at rørlagte vandløbstrækninger skal åbnes.

Ad 3

Lerkenfeld Å: Ingen bemærkninger

Afløb fra Gislum Enge: DN ønsker at navnet Afløb fra Gislum Enge ændres. "Afløb" har en forkert signalværdi, lyder som en kloak, og det er misvisende især, hvis det er et fint vandløb. Ord har en virkning. Kommunen har forståelse for bemærkningen, men det er svært at ændre et navn og ønsker ikke at bruge vores ressourcer på det pt. DN peger på, at der i Afløb fra Gislum Enge er en længere rørlagt strækning, der evt. kan åbnes. Kommunen viste på et luftfoto denne strækning, som ligger på agerjord med omdriftsarealer og vi formoder, at der er modsatrettede interesser for et projekt med genåbning af vandløbet her.

Mejlstrup Bæk: DN har bemærkninger om en spærring i st. 1269-1281 m og st. 1453 m. Kommunen viste med et længdeprofil at bundforholdene ved spærringerne er foreslået ændret i det nye regulativforslag, så vi har mulighed for efterfølgende at kunne restaurere vandløbet med udlægning af sten og gydegrus. Der har været foreslået et vanplanprojekt her, men projektet er sløjet p.g.a., at miljøforholdene i vandløbet opstrøms er ringe. Der er mange dræn i området, og de føres ud samlet lige ovenfor Svoldrupvej, så vandløbet ovenfor Svoldrupvej ikke får det vand det kunne have haft.

Troelsbæk, Bygum bæk og Stistrup Møllebæk: Ingen bemærkninger

Lillemølle bæk: DN bakker op om kommunens vurdering af at vandløbet har et godt økologisk potentiale

Kastkær Bæk Vest: DN har bemærkninger til grødeskæringsmetoden. Et lille fint vandløb med fint fald, B1 - tidligere benævnt for gydevandløb for laksefisk. Faldforholdene har medført at der i 2009 blev lavet et regulativ uden vedligehold. Det medførte en del aflejring. De gode faldforhold taget i betragtning, så vil kommunen se velvilligt på forslaget fra DN om at vedligeholde vandløbet med en skånsom grødeskæring. Ved en skånsom grødeskæring gør vi ikke noget, medmindre der er en ophobning eller manglende passage i grøden. En faguddannet Å-mand sikrer den rette skånsomme grødeskæring.

Mejlsigbækken: DN har bemærkninger til grødeskæringsmetoden og ønsker en skånsom strømrødeskæring, der kan fremme naturtilstanden i vandløbet. Det er et vandløb med meget lille fald, og det er afgørende for tilstanden i vandløbet. Kommunen ønsker at bibeholde almindelig strømrødeskæring, da det ellers lukker helt til i smalbladet mærke. Vandløbet ligger 1-1,5 m under terræn.

Der er tidligere gennemført et restaureringsprojekt i bækken med sten og slyngninger. Desværre har vedligeholdelsen af vandløbet ikke understøttet restaureringen.

Stensbækken: Kommunen oplyste at vandløbet på den øverste del er smalt, dybt nedskåret og med en lille vandføring. Desuden var situationen den, at Arbejdstilsynet for et par år siden gav flere påbud, som bl.a. rettede sig mod at arbejde i vandløb med blød bund, hvor grøde skulle kastes højt op. De fleste kommuner er derfor begyndt at se på, hvor de fysiske forhold gør, at man må tillade mejekurv aht. arbejdsmiljøet. Kommunen har på den øverste del tilpasset grødeskæringsmetoden efter de arbejdsmiljømæssige- og afvandingsmæssige forhold. Åmændene har oplevet at det er svært at fjerne grøde med 2 meter høje brinker ved manuel grødeskæring.

Afløbsgrøften fra Gedsted: DN ønsker fjernelse af rørlagt strækning og mener, at da vandløbet, der ligger 1-1,5 m under terræn, kan vandløbet "rumme" vandet og bør derfor grødeskæres manuelt. Vandløbsrapporten fortæller at der er fast fin bund og manuel slåning er muligt. Vi vil i regulativet ændre det til at der skal være manuel slåning i det omfang, det kan lade sig gøre.

Kommunen vil overveje et restaureringsprojekt, hvor rørledningen åbnes. Vi sætter projektet på vores liste over ønsker til restaurering.

Afløbsgrøft fra Foulum: DN bakker op om valget af grødeskæringsmetode. Der henvises til Afløb fra Gislum Enge mht. DN's bemærkning om navnet.

Mejeribækken og Skelgrøften: Ingen bemærkninger

Lilleåen: Projekt på vej med genåbning af rørlagt strækning vest for Sognevejen blev modtaget med glæde af DN.

Odderbæk: Grødeskæringen er tilpasset bækken, der har et godt fald. Med strømrendeskæringen vil vil gerne fremme gydebankerne og lave en strømrende, som holder gruset rent. Der tages fortsat hensyn til de gode arter i vandløbet. DN syntes prioriteringen er fin. Til orientering oplyste kommunen at Odderbæk er et grænsevandløb og Rebild Kommune ønsker ikke at der laves kantskæring i deres side. Der har været en forurening i vandløbet, som nu skulle være fjernet.

Svingelbjerg bæk: Ingen bemærkninger

Østerbløde Bæk: Vandløbet har et fint fald og en smal rende med meget gydegrus. Lodsejere i området ønsker strømrendeskæring i Troelsbæk. DN ønsker skånsom manuel strømrendeskæring. Kommunen er indstillet på at efterkomme dette ønske.

Skelgrøft fra Østrup: Ingen bemærkninger

Ad 4

Det videre forløb: Kommunen afventer hørings svar den 30. juni 2019 fra Lerkenfeld Ålaug og Stistrup Møllebæk Ålaug, der afholdes efterfølgende dialogmøde, og hørings svarene bearbejdes. Efter sommerferien vil forslag til nye regulativer blive endelig politisk behandlet. Sagsbehandling for de vandløb som reguleres vil ske sideløbende og kommunen vil bestræbe sig på at der vil blive truffet afgørelse samtidig.

DN spørger ind til eventuelle ændringer i regulativforslag. Kommer der så en ny høring?

Hvis et regulativforslag giver anledning til en regulering, så vil der være en lovpligtig offentliggørelse af reguleringen. De indkomne bemærkninger fra høringsperioden og referat fra efterfølgende dialogmøder indgår som en del af sagsbehandlingen i forbindelse med den endelige politiske behandling af regulativerne.